

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

Datum: måndag 20 mars 2023
Tid: 10:00-11:45
Plats: Västra Roten, kommunhuset, Lilla Edet
Justeringsdag: Måndagen den 27 mars 2023, kl 13.00
Paragrafer: 1-4
Utses att justera: Andreas Freiholtz (SD)

Underskrifter:

Sekreterare

_____
Maria Olegård

Ordförande

_____
Julia Färjhage (C)

Justerare

_____
Andreas Freiholtz (SD)

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits via anslag.

Organ

Folkhälsoutskottet

Sammanträdesdatum

2023-03-20

Datum då anslaget sätts upp

Datum då anslaget tas ner

2023-03-28

2023-04-19

Förvaringsplats för protokollet:

Sektor kommunledning

Underskrift:

_____
Maria Olegård

LILLA EDETS
KOMMUN

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

Beslutande

Julia Färjhage (C)
Niclas Ahlberg (SD) ersätter Frej Dristig (SD)
Zara Blidevik (M)
Mona Dieng (S)
Andreas Freiholtz (SD)

Tjänstepersoner

Elisabeth Linderöth, kommunchef
Maria Olegård, administrativ chef
Sofia Enström, folkhälsoutvecklare

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

Innehåll

- § 1 Godkännande av dagordning

- § 2 Organisering av folkhälsoutskott - exempel från andra kommuner

- § 3 Uppföljning av verksamhetsplan och budget folkhälsa 2022

- § 4 Ansökan om utvecklingsmedel för påsklovsaktiviteter

LILLA EDETS
KOMMUN

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

§ 1

Godkännande av dagordning

Inga tillkommande eller utgående ärenden anmälda.

Beslut

Folkhälsoutskottet godkänner dagordningen.

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

§ 2

Organisering av folkhälsoutskott - exempel från andra kommuner

Dnr KS 2023/6

Sammanfattning

Folkhälsoutvecklaren har fått i uppdrag att presentera exempel från andra kommuner gällande deras organisering av folkhälsoutskott eller likvärdig konstellation. Dialog med delregionala nämnden sker enligt följande:

Folkhälsoutskott eller motsvarande:

Mölnbalds stad
Lilla Edets kommun

Folkhälsoråd:

Kungälvb kommun
Stenungsunds kommun
Partille kommun
Öckerö kommun – organiserar om
Tjörns kommun – organiserar om

Inget råd, dialog sker på presidiedialog med delregionala nämnden:

Ale kommun
Lerums kommun
Alingsås kommun
Härryda kommun
Göteborgs stad

Vid kontakt med kollegor ur folkhälsonätverket så framkom att Tjörns kommun i slutet av 2021 tagit fram en rapport ”förebyggande arbete samt förslag på organisation och styrning” som bland annat innehåller exempel från andra kommuners organisering av folkhälsoutskott eller liknande. Anledningen till att Tjörns kommun tog fram denna rapport var att de ville få till en mer hållbar styrning där folkhälsa och social hållbarhet inkluderas i ordinarie processer och inte blir en parallell process. De har i rapporten även förslag på organisering och var folkhälsoområdet ska rapporteras samt hur de kan få en till en effektivare styrning kring andra styr- och arbetsgrupper som arbetar inom folkhälsoområdet.

Tjörns kommun hade folkhälsoråd med bolag m.fl. samt presidiedialog men rapporterar nu genom presidiedialog. De har gjort en annan intern lösning med styrgrupp som består av presidiet från varje nämnd och bolag, kommunchef, förvaltningschefer, VD

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

bolagen, avdelningschef kommunledningskontoret och representanter från samordningsteamet (beroende på vilka frågor som är aktuella).

Styrgruppen ansvarar för att ta beslut vidare till sina respektive nämnder. Gruppen arbetar strategiskt med styrning, ledning och uppföljning av arbetet. Gruppen ska säkerställa att gemensamma prioriterade mål ges som förslag i tid för att inkluderas i budgetarbete och tar med sig detta till sina respektive nämnder. Gruppen ger riktlinjer och uppdrag till samordningsteamet och följer upp arbetet. Gruppen rapporterar till nämnder och styrelser och deltar på presidiedialogerna. Deltagandet beror på vilka frågor som är aktuella på dagordningen. Sammankallande för gruppen är folkhälsostateg.

Läs gärna hela rapporten för att få till en bra dialog under sammanträdet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 20230301

Bilaga; Rapport förebyggande arbete samt förslag på organisation och styrning 2021-12-19

Yrkande

Julia Färjhage (C)

Folkhälsoutskottet noterar informationen och ger folkhälsoutvecklaren i uppdrag att kontakta VGR för vidare dialog kring folkhälsoutskottets organisering och uppdrar åt folkhälsoutvecklaren att ta fram ett förslag på organisering och återkomma till nästkommande folkhälsoutskott.

Beslut

Folkhälsoutskottet noterar informationen och ger folkhälsoutvecklaren i uppdrag att kontakta VGR för vidare dialog kring folkhälsoutskottets organisering och uppdrar åt folkhälsoutvecklaren att ta fram ett förslag på organisering och återkomma till nästkommande folkhälsoutskott.

Beslutet expedieras till

Sofia Enström, folkhälsoutvecklare

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

§ 3

Uppföljning av verksamhetsplan och budget folkhälsa 2022

Dnr KS 2021/263

Sammanfattning

Utifrån verksamhetsplanen 2022 skulle arbetet prioriteras till:

- Barns och ungas hälsa och uppväxtvillkor
- Förskola och skola som hälsofrämjande arenor
- Våldsprevention

I folkhälsoprogrammet finns ett särskilt uppdrag om äldres hälsa

- Uppdrag är att granska och sammanställa kvalitativa och kvantitativa data för den äldre befolkningens hälsa och livsvillkor i Lilla Edets kommun.

Insatser kopplade till fokusområdena med uppföljning:

Fokusområde: barns och ungas hälsa och livsvillkor			
Insats	Mål med insats	Vilken målgrupp är i störst behov av insatsen?	Uppföljning
Fortsatt arbete med resultatet från ungdomsenkäten Lupp	Öka ungdomars delaktighet och inflytande i kommunen. Öka kunskap bland politiker och tjänstepersoner kring ungdomars livsvillkor och livssituation	Politiker och tjänstepersoner för beslutsunderlag Ungdomar för ökad delaktighet och inflytande	Under året har kommunen ingått i ett GR-nätverk med kommuner som har ett intresse, genomfört eller ska genomföra LUPP-enkäten. Resultatet av senaste LUPP-enkäten används i underlag som gäller barn och unga.
Ta fram handlingsplan för förebyggande ANDT-arbete	Skapa ett systematiskt förebyggande arbete kring ANDT med fokus på unga	Inledningsvis folkhälsoutvecklare Långsiktigt: ungdomar som riskerar att börja använda ANDT eller redan gör det samt deras föräldrar	Under året har arbete påbörjats med en handlingsplan. Regeringen har under året enats om ”En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar 2022–2025” som arbetet utgår ifrån men med lokala behov och förutsättningar. Nästa steg i handlingsplanen är att skriva in åtgärder tillsammans med verksamheterna.
CAN - drogvaneundersökning	belysa utvecklingen av ungdomars drogvänor och annan hälsorelaterad problematik, exempelvis våld. Visa	Barn och unga för att i ett tidigt skede se förändringar och genomföra insatser som förebygger ohälsa	Under året har CANs drogvaneundersökning genomförts med hög svarsfrekvens. Resultatet visar bl.a. på ökad användning av nikotinprodukter och narkotika.

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

	på konsumtionsmönster, samband mellan droganvändning och risk- samt skyddsfaktorer		Det ses en ökning av psykisk ohälsa men en nedgång i antal barn/unga som svarat att de hotats om eller varit utsatt för våld i hemmet. Resultatet har lett till ett ökat fokus på ANDTS-området inom sektorerna kommunledning, socialtjänst och bildning.
Pilotprojekt Pep-kommun	Ta fram kommunövergripande strategi och konkreta handlingsplaner för barns och ungas fysiska hälsa	Inledningsvis tjänstepersoner i kommunens organisation för samsyn och samordning Långsiktigt: barn och unga som är eller riskerar att bli fysiskt inaktiva	För att få in ”pep-tänket” så har presentationer gjort på flera skolor om pep, även i andra verksamheter. Intresset har ökat under året och flera skolor har utökat den fysiska aktiviteten. På Ryrsjö skolan så har de infört planerade rastaktiviteter. Det har lett till högre koncentrationsförmåga på lektionerna. Strömsskolan deltog på Klassjoggen i Trollhättan, ett deltagande som var mycket lyckat. Tanken framåt är att få till ett Klassjoggen i Lilla Edet för alla barn och unga i kommunen. Tingbergsskolan är en av våra skolor som arbetar med boken ”hjärnstark junior”. En bok som förklarar hur våra vanor hänger ihop med hur vi mår och presterar.
Familjecentralens matkasse	Främja hälsosamma matvanor	Barnfamiljer med ohälsosamma matvanor	Under året har vi haft möten om insatsen. I slutet av året landade det i att verksamheten har ett intresse och kommer starta igång insatsen under 2023.
Utveckla arbetet med psykisk hälsa utefter handlingsplan psykisk hälsa	Arbeta förebyggande med barns psykiska ohälsa	Barn (och föräldrar) som saknar verktyg för att hantera stress och andra psykiska påfrestningar	Flera insatser genomfördes inom området och en gemensam handlingsplan inom närområdessamverkan samt en uppföljning för 2022 finns för området.

Fokusområde: förskolan och skolan som hälsofrämjande arenor			
Insats	Mål med insats	Vilken målgrupp är i störst behov av insatsen?	Uppföljning
I samråd med utbildningsförvaltningen, undersöka och genomföra insatser som kan	Kortsiktigt: öka andelen barn och elever som upplever	Elever som riskerar att inte få	Vi ser en ökad samverkan med sektor bildning under hösten och en positiv

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

implementeras för att stärka det hälsofrämjande och trygghetsskapande arbetet i förskolan och skolan	förskolan/skolan som trygg och hälsofrämjande Långsiktig: öka andelen elever med gymnasiebehörighet	behörighet till gymnasiet	inställning till bl.a. generation pep, förebyggande arbete med psykisk ohälsa och ANDTS samt barnkonventionen.
Skottlandsmodellen	Tidigt förebyggande insatser med samlat stöd för barn och unga genom samverkan mellan sektor bildning och socialtjänst	Barn och unga med ohälsa eller med risk att inte fullfölja studier.	En workshop genomfördes under våren och därefter togs ett förslag fram för att implementera Lilla Edet-modellen. Projektgruppen har dock inte kunnat prioriterat arbetet i tillräcklig omfattning varför en modell ännu inte finns implementerad.

Fokusområde: våldsprevention			
Insats	Mål med insats	Vilken målgrupp är i störst behov av insatsen?	
Kommunikativa insatser (internt och externt) inom visionen ”Lilla Edet – en kommun fri från våld”	Öka kunskap och medvetenhet både internt och externt för att förebygga och motverka våld, i synnerhet våld i nära relationer	Utsatta, utövare samt yrkesverksamma som möter utsatta och utövare	Flera kommunikationsinsatser har genomförts både digitalt och fysiskt för våra invånare. Några personalgrupper, som i sin tjänst möter invånare, har fyllt på med kunskap inom området för att kunna ge bästa möjliga service och bemötande.
Chefsutbildning inom våld i nära relationer med ny rutin under medarbetarsamtal, att fråga om våld	Öka kunskap om våld i nära relationer, signaler som tyder på förekomst av våld samt hur chef kan stötta en medarbetare som lever med våld i nära relation. Som kommun vara en förebild som samhällsaktör, öka friskfaktorer för medarbetare (invånare) och verka för en kommun fri från våld	Chefer som får ökad kunskap och stöd. Medarbetare som är utsatta eller utsätter kan få hjälp och stöd	I början av året genomfördes ett nytt utbildningstillfälle för cheferna. Utbildningen har också filmats och finns på intranätet så att nya chefer ska ha möjlighet att få samma kunskap. En rutin finns upprättad samt stödmaterial för att underlätta för chef i samtal med medarbetare. En uppföljning, gällande om chef frågar om våld i nära relationer under medarbetarsamtalet, är planerad till 2023.
Ta fram handlingsplan för	Skapa ett systematiskt arbete kring	Inledningsvis folkhälsoutvecklare samt andra tjänstepersoner	En handlingsplan inom området är i framtagande, planeras färdig våren 2023.

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

ett våldspreventivt arbete	våldsprevention med fokus på våld i nära relationer	inom organisationen som arbetar inom det våldspreventiva området Långsiktigt: medborgare som riskerar att utsättas/utsätta andra för våld samt medborgare som är utsatta/utsätter andra för våld	
Kampanj: vecka fri från våld (nationellt)	Öka kunskap om våldsprevention och uppmärksamma mäns våld mot kvinnor	Personer som är utsatta för våld i nära relation och personer som misstänker att någon utsätts för våld	Under veckan bjöd kommunen in till kostnadsfri bio, föreläsningar, utställning, konferens m.m. Nytt för i år var samverkan med Essity.

Övrigt			
Insats	Mål med insats	Vilken målgrupp är i störst behov av insatsen?	Uppföljning
Kommunikationsinsatser internt och externt för att ge kännedom om folkhälsoprogrammet samt utlysning om utvecklingsmedel.	Stimulera ideella och kommunala verksamheter till att driva folkhälsoinsatser via sökbara utvecklingsmedel. Sprida kunskap om att folkhälsoarbetet kan integreras med övriga förvaltningars arbetsområden för samverkan	Interna och externa verksamheter med goda idéer men knappa resurser Förvaltningar som behöver en stödjande funktion i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet	Kommunikation sker inom flera områden och i samverkansgrupper m.m. Utlysning om utvecklingsmedel har gått ut till föreningarna i kommunen vid flera tillfällen.
Sprida resultatet av sociala kartläggningen bland medborgare, föreningsliv m.m.	Öka kunskap och kännedom samt delaktighet och inflytande i utformningen av insatser	Medborgare med risk för ohälsa	I kommunikation med invånare eller medarbetare utgår vi alltid från det underlag som vi har om invånarnas hälsa. Insatserna som föreslås baseras på de behov som finns utefter kommunens förutsättningar.
Cykelfrämjandets kommunvelometer	Mäta cykelfrämjande insatser, identifiera förbättringsområden. Främja fysiska hälsan	Medborgare som är stillasittande.	Kommunen deltog i mätningen, vilken var mer tidskrävande än vad som presenterades

Folkhälsoutsnittet protokoll 2023-03-20

			från Cykelfrämjandet. Arbetet har dock lett till mer samverkan inom området mellan sektorer.
Fortsatt uppdrag att öka kunskapen om gruppen äldre genom att sammanställa befintliga data samt bilda en fokusgrupp	Rikta insatser till den äldre befolkningen som grundas på kunskap om målgruppen för att främja målgruppens hälsa och livsvillkor	Äldre invånare som är i risk för psykisk och/eller fysisk ohälsa	Under sommaren genomfördes fokusgruppsintervjuer med äldre där vi pratade hälsa, social gemenskap, ensamhet och trygghet. Underlaget kommer presenteras ihop med statistik under våren 2023.
I samråd med hälso- och sjukvårdsnämnd väst fortsätta samverkan som förstärker det gemensamma arbetet för en förbättrad folkhälsa utifrån den sociala kartläggningen	Att gemensamt arbeta för en förbättrad folkhälsa i Lilla Edet utifrån kommunens och regionens uppdrag.	Hela befolkningen som möts av kommunens och regionens verksamheter	En ökad samverkan finns mellan kommunen och regionen vad gäller insatser bl.a. inom psykisk ohälsa. MHFA, Lilla Edet-modellen, insatser utifrån handlingsplan psykisk hälsa.

Analys och budget redovisas på mötet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 20230104

Bilaga; Verksamhetsplan för folkhälsa och social hållbarhet i Lilla Edets kommun 2022

Beslut

Folkhälsoutsnittet beslutar att fastställa ekonomisk redovisning för folkhälsa och i övrigt bifalla uppföljning av folkhälsoarbetets verksamhetsplan 2022.

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

§ 4

Ansökan om utvecklingsmedel för påsklovsaktiviteter

Dnr KS 2023/7

Sammanfattning

Kulturskolan ansöker om utvecklingsmedel för att anordna ett läger under påsklovet (v.15). Kulturskolan vill möjliggöra för ungdomar att ha en meningsfull fritid på lovet genom ett aktivitetsläger riktat till barn/unga i årskurs 4 – 6, max 25 deltagare. Läget är under tre dagar, mellan kl.9.00 – 16.00.

Under läget så ligger fokus på rörelse, samarbete, glädje, gemenskap och hälsa. Det kommer vara blandat med aktiviteter men bl.a. dans, samarbetsövningar och roliga uppdrag.

Kulturskolan ansöker om 31.500kr för finansiering av pedagoger, pedagogiskt material, mat, och mellanmål för deltagare.

Kriterier för ansökan anses delvis uppfyllda. Att implementera aktiviteten i ordinarie verksamhet är en bättre lösning på långsikt så att Kulturskolan kan erbjuda aktiviteten återkommande varje påsk.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 20230124

Ansökan daterad 20221220

Bilaga; Riktlinjer för ansökan om folkhälsomedel

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden 31.500kr finansieras av avsatta folkhälsomedel.

Sociala konsekvenser

Läget kan bidra till social gemenskap och ökat välbefinnande.

Yrkande

Julia Färjhage (C) yrkar avslag på ansökan.

Zara Blidevik (M) tillstyrker Julia Färjhages yrkande.

Andreas Freiholtz (SD) yrkar bifall till ansökan.

Niclas Ahlberg (SD) tillstyrker Andreas Freiholtz yrkande.

LILLA EDETS
KOMMUN

Folkhälsoutskottet protokoll 2023-03-20

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att folkhälsoutskottet bifaller Julia Färjhages yrkande.

Beslut

Folkhälsoutskottet avslår ansökan.

Reservation

Andreas Freiholtz (SD) och Niclas Ahlberg (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet expedieras till
Ingmarie Romell, Kulturskolan